

Početna stranica>Zakonodavstvo i sudska praksa>Nacionalno zakonodavstvo

Vnitrostátní právní předpisy

Španjolska

Tato stránka poskytuje informace o právním systému Španělska a obecný přehled jeho právního řádu.

Prameny španělského práva

Prameny španělského práva jsou definovány v článku 1 občanského zákoníku (*Código Civil*):

Španělský právní řád vychází ze zákonů, obyčejů a obecných zásad práva.

Právní ustanovení, která jsou v rozporu s právními předpisy vyšší právní síly, jsou neplatná.

Právní obyčej se použije, pouze pokud neexistuje použitelný zákon a pokud daný obyčej není v rozporu s veřejným pořádkem nebo morálkou a je prokazatelný.

Právní zvyklosti, které nejsou pouze výkladem projevu vůle, se považují za obyčej.

Při neexistenci zákona nebo právního obyčeje se použijí obecné zásady práva, a to aniž by byl dotčen jejich podpůrný charakter v právním řádu.

Právní normy obsažené v mezinárodních smlouvách nemohou být ve Španělsku přímo uplatňovány, dokud netvoří nedílnou součást španělského právního řádu zveřejněním v plném znění v Úředním věstníku (*Boletín Oficial del Estado*).

Judikatura doplňuje právní řád doktrínou, kterou postupně vypracoval Nejvyšší soud (*Tribunal Supremo*) při výkladu a použití práva, právních obyčejů a obecných zásad práva.

Soudci a soudy ve Španělsku, kteří podléhají výlučně ústavě a právnímu státu, jsou povinni vycházet ve všech věcech, v nichž rozhodují, z existujícího systému pramenů práva.

Druhy právních nástrojů

Ústava: nejvyšší právní norma španělského státu, kterou jsou povinny dodržovat všechny orgány veřejné moci a občané. Jakákoli ustanovení nebo právní akt v rozporu s ústavou jsou neplatné. Její obsah je rozdělen do dvou částí, které se liší svým obsahem: a) právní teorie a b) ústavní právo.

Mezinárodní smlouvy: písemné smlouvy uzavřené mezi určitými subjekty mezinárodního práva, které se řídí tímto právem. Mohou obsahovat jeden nebo několik souvisejících právních nástrojů bez ohledu na své označení. Jakmile jsou mezinárodní smlouvy podepsány a oficiálně vyhlášeny ve Španělsku, stávají se nedílnou součástí právního řádu.

Statuty autonomie: základní španělské institucionální normy použitelné na jednotlivá autonomní společenství, které uznala španělská ústava z roku 1978. Jsou přijímány ústavním právem. Obsahují alespoň název autonomního společenství, jeho územní vymezení, názvy, organizační strukturu a sídlo institucí autonomního společenství a pravomoci, které jim byly svěřeny. Statuty autonomie nejsou vyjádřením svrchovanosti ani nejsou *ústavou*, jelikož nepramení z původní ústavní pravomoci (která nebyla svěřena oblastem, z nichž se stala autonomní společenství). Spíše vděčí za svou existenci tomu, že je uznal stát, aniž by za žádných okolností zásada autonomie zpochybňovala zásadu jednotnosti.

Zákon: Španělsko má několik druhů zákonů.

Ústavní zákony: zákony týkající se provedení základních práv a občanských svobod, zákony, které schvalují autonomní statuty a právní řád, jímž se řídí obecný volební systém, a další zákony stanovené v ústavě.

Prosté zákony: upravují záležitosti, které neupravují ústavní zákony.

Výnosy: zákonná ustanovení o určitých záležitostech vydaná vládou na základě pravomoci, kterou jí svěřil parlament (*Cortes Generales*).

Zákonné výnosy: přechodná legislativní ustanovení, která vydá vláda v případech mimořádné a naléhavé potřeby a která nemají vliv na právní řád upravující základní státní instituce, práva, povinnosti a svobody občanů podle hlavy první ústavy, právní řád upravující autonomní společenství nebo právní řád upravující obecný volební systém. Zákonné výnosy musí být předloženy k projednání a hlasování celého kongresu poslanců (*Congreso de los Diputados*) do třiceti dní od uzákonění.

Nařízení: právní normy obecné povahy, které vydává výkonná moc. V hierarchii právních norem stojí bezprostředně pod zákonem, který zpravidla provádějí.

Obyčej: jsou definovány jako „soubor norem vyplývajících z obecně neměnného opakování jednotných aktů“. Aby obyčej představoval vyjádření kolektivní a dobrovolné vůle, musí být obecný, neměnný, jednotný a dlouhodobý.

Obecné zásady práva: obecné normativní definice, které sice nejsou formálně začleněné do právního řádu, ale jsou považované za jeho nedílnou součást, neboť slouží jako základ pro jiné specifické normativní definice nebo abstraktně shrnují obsah určitého souboru těchto definic. Slouží k vyplnění právních mezer nebo k výkladu právních norem.

Judikatura: tvoří ji dva druhy rozhodnutí – rozhodnutí Nejvyššího soudu, nebo v případě určitých záležitostí, u nichž je soudní příslušnost omezená na autonomní společenství, rozhodnutí vrchního soudu (*Tribunal Superior de Justicia*) daného autonomního společenství – která vykládají určitou právní normu ve stejném smyslu. Pokud se soudce nebo soud odchýlí od doktríny Nejvyššího soudu, rozhodnutí není automaticky zrušeno, ale bude důvodem ke kasační stížnosti. Nicméně Nejvyšší soud i vrchní soud v konkrétním autonomním společenství se může na základě náležitého odůvodnění od ustálené judikatury kdykoli odchýlit a vytvořit novou judikaturu.

Hierarchie právních norem

Článek 1.2 španělského občanského zákoníku stanoví, že „právní ustanovení, která jsou v rozporu s právními předpisy vyšší právní síly, jsou neplatná“.

Proto musí být nutně stanovena hierarchie právních norem. Španělská ústava za tímto účelem upravuje vzájemné vztahy mezi jednotlivými právními normami, jejich hierarchické vztahy a soudní příslušnost.

Podle ústavy je pořadí právních norem z hlediska právní síly ve španělském právu toto:

Ústava.

Mezinárodní smlouvy.

Zákony v tomto pořadí: ústavní zákony, prosté zákony a právní normy se silou zákona (včetně královských zákonných výnosů a královských výnosů), přičemž mezi nimi neexistuje žádná hierarchie, ale spíše odlišné postupy a oblasti použití.

Právní normy vydané výkonnou mocí s vlastní hierarchií v závislosti na tom, který orgán je uzákoní (královské výnosy, nařízení ministrů atd.)

Kromě toho se stanoví zásada příslušnosti s ohledem na právní normy vydané parlamenty různých autonomních společenství (výnos oblastní vlády, nařízení oblastní vlády atd.)

